

Ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Əvvəli 8-ci səh.

61.5. Bu Qanunun 61.4.2-ci maddəsində qeyd olunan şərtə uyğunluq ərizə verən şəxs tərəfindən imzalanmış məlumat əsasında təsdiq edilir.

61.6. Ərizəyə və ona əlavə edilmiş sənədlərə təqdim edildiyi tarixdən 60 (altmış) təqvim günü müddətində bu Qanunun 50.2-ci, 50.3-cü, 50.7-ci və 50.8-ci maddələrilə müəyyən edilmiş qaydada baxılır. Həmin müddət müddətində Mərkəzi Bank ərizəyə dair münasibətini yazılı surətdə bildirmədikdə, ərizəyə müsbət baxılmış hesab edilir.

61.7. İcazənin verilməsi və ya verilməsindən imtina haqqında qərar qəbul olunduğu tarixdən 2 (iki) iş günü müddətində ödəniş təşkilatına, elektron pul təşkilatına və ya operatora təqdim edilir və ya elektron üsulla, yaxud sifarişli poçt göndərişi vasitəsilə göndərilir. Mərkəzi Bankın verdiyi icazədə iştirak payının əldə edilməsinin başa çatmalı olduğu maksimum müddət qeyd olunur.

61.8. Bu Qanunun 61.3-cü maddəsində nəzərə tutulan sənədlər tam təqdim edilmədikdə və ya bu Qanunun 61.4-cü maddəsində müəyyən edilən şərtlərə uyğunluq olmadıqda icazənin verilməsindən imtina haqqında əsaslandırılmış qərar qəbul edilir. Ödəniş təşkilatı, elektron pul təşkilatı və ya operator həmin qərardan məhkəməyə şikayət verə bilər.

61.9. Mühüm iştirak payının ödənilməsi üçün bu Qanunun 61.7-ci maddəsinə uyğun olaraq nəzərdə tutulmuş son müddət başa çatdığı gündən 5 (beş) iş günü müddətində nəzarət subyekti payın alınması barədə Mərkəzi Banka yazılı məlumat təqdim etməlidir.

61.10. Mühüm iştirak payını əldə etmək istəyən şəxs payın ödənilməsi üçün müəyyən edilmiş son müddətə həmin payı almıdıqda və ya tam almıdıqda Mərkəzi Bank bu Qanunun 61.9-cu maddəsində məlumatlandırma üçün nəzərdə tutulmuş müddət başa çatdıqdan sonra 5 (beş) iş günü müddətində icazəni tam və ya əldə edilməmiş hissəyə münasibətdə ləğv edir və bu barədə şəxsə yazılı bildirişi təqdim edir və ya elektron üsulla, yaxud sifarişli poçt göndərişi vasitəsilə göndərir.

61.11. Hər hansı bir şəxs mühüm iştirak payını əvvəlcədən icazəsi olmadan və ya bu Qanunun 61.7-ci maddəsinə uyğun olaraq nəzərdə tutulmuş son müddət başa çatdıqdan sonra əldə etdikdə, Mərkəzi Bank həmin şəxsin ödəniş təşkilatı, elektron pul təşkilatı və ya operatordakı payının icazəsiz alınan hissəsinin müəyyən etdiyi tarixədək ləğv edilməsi barədə yazılı göstəriş verir. Həmin şəxsin ləğv olunmalı hissədə səsvermə hüququ olaraq ödəniş təşkilatı, elektron pul təşkilatı və ya operatorun qərarlarının qəbul edilməsində nəzərə alınır.

61.12. Operator bank olduğu təqdirdə mühüm iştirak payının sahiblərinə dair tələblər "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq tənzimlənir.

8-ci fəsil

Ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri sahəsində dövlət tənzimlənməsi və nəzarət

Maddə 62. Tənzimlənmə və nəzarət

62.1. Azərbaycan Respublikasında ödəniş xidməti təchizatçıların və operatorların fəaliyyətinin tənzimlənməsi və onların fəaliyyətinə nəzarət Mərkəzi Bank tərəfindən həyata keçirilir.

62.2. Bankların, xarici bankların yerli filiallarının, bank olmayan kredit təşkilatlarının və poçt rabitəsi milli operatorunun ödəniş xidmətləri sahəsindəki fəaliyyətinin tənzimlənməsi və onların fəaliyyətinə nəzarət bu Qanunun tələbləri də nəzərə alınmaqla, "Banklar haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" və "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

62.3. Mərkəzi Bank bu Qanuna uyğun olaraq ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri sahəsində tənzimləmə və nəzarətlə bağlı aşağıdakıları həyata keçirir:

62.3.1. ödəniş xidməti təchizatçıları tərəfindən ödəniş əməliyyatlarının aparılması qaydalarını, ödəniş alətlərinə dair, habelə nəzarət subyektləri tərəfindən informasiyanın mühafizəsinin təmin edilməsinə dair tələbləri, həmçinin bu Qanuna uyğun olaraq digər normativ xarakterli aktları qəbul edir;

62.3.2. nəzarət subyektlərinə lisenziya verir və bu Qanunda nəzərdə tutulmuş hallarda nəzarət subyektlərini reyestrə daxil edir;

62.3.3. nəzarət subyektlərinin fəaliyyətinə dair hesabatları və sənədləri, o cümlədən ödəniş xidməti istifadəçilərinin əməliyyatları barədə məlumatları, həmçinin sənədləri alır və təhlil edir;

62.3.4. nəzarət subyektlərində və ödəniş agentlərində yoxlamalar aparır;

62.3.5. qanunda nəzərdə tutulmuş təshih tədbirlərini tətbiq edir, verilmiş lisenziyanı ləğv edir;

62.3.6. ödəniş xidməti istifadəçilərinin hüquqlarının qorunması üçün tədbirlər görür;

62.3.7. bu Qanuna, "Banklar haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" və "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq digər tənzimləmə və nəzarət tədbirlərini həyata keçirir.

62.4. Nəzarət subyektləri tərəfindən verilən hesabatların (maliyyə hesabatları istisna olmaqla) forması, məzmunu və təqdim edilməsi qaydası Mərkəzi Bank tərəfindən müəyyən edilir.

62.5. Mərkəzi Bank nəzarət subyektlərinin fəaliyyətini "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və Mərkəzi Bankın müvafiq normativ xarakterli aktlarına uyğun olaraq yoxlayır.

62.6. Mərkəzi Bank nəzarət subyektlərinin və ödəniş agentlərinin sabit və təhlükəsiz fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə bu Qanunda nəzərdə tutulan normativ və tələblərdən başqa, ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri sahəsində beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş digər normativləri və tələbləri müəyyən etmək hüququna malikdir.

62.7. Ödəniş sistemlərinin inkişafını dəstəkləmək məqsədilə Mərkəzi Bank ödəniş sistemlərinin iştirakçıları arasında tətbiq edilən interçeyncin(xidmət haqqı tariflərinin) yuxarı həddini, operator və ödəniş sistemi iştirakçıları, habelə ödəniş xidməti təchizatçıları arasında istifadə olunan şəbəkə kanallarının standartlaşdırılmış, təhlükəsiz və etibarlı fəaliyyətinin təşkil olunması məqsədilə tələblər müəyyən etmək hüququna malikdir.

62.8. Mərkəzi Bankın ödəniş təşkilatı, elektron pul təşkilatı və operatorun nizamnamə kapitalı və məcmu kapitalın minimum miqdarına aid tələblərdə dəyişikliklər barədə qərarı qüvvəyə mindiyi gündən fəaliyyətdə olan nəzarət subyektlərinə münasibətdə 6 (altı) aydan tez olmayaq tətbiq edilir.

62.9. Mərkəzi Bankın tənzimləmə və nəzarət funksiyalarının icrası ilə əlaqədar qəbul etdiyi qərarlardan məhkəməyə şikayət verilə bilər. Şikayətin verilməsi həmin qərarın icrasını dayandırmır.

62.10. Mərkəzi Bank hər hansı şəxsin bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada lisenziya almadan və ya reyestrə daxil edilmədən ödəniş xidmətlərini və ya operator fəaliyyətini göstərdiyini aşkar etdikdə, dərhal həmin şəxsə ödəniş xidmətləri və ya operator fəaliyyətinə xitam verilməsi haqqında tələb göndərir və aidiyyəti dövlət orqanlarına (qurumlarına) bu barədə məlumat verir.

Maddə 63. Təshih tədbirləri

63.1. Ödəniş təşkilatları və elektron pul təşkilatları tərəfindən bu Qanunun, "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının, həmçinin Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarının tələblərinin pozulması halları və ya pozulmasına səbəb ola biləcək hallar aşkar edildikdə, bu halların xarakterindən asılı olaraq Mərkəzi Bank nəzarət subyektinə aşağıdakı təshih tədbirlərini ayrılıqda və ya birlikdə tətbiq edir:

63.1.1. aşkar edilmiş pozuntuların və ya pozuntulara səbəb ola biləcək halların aradan qaldırılması barədə icrası məcburi olan göstəriş verir;

63.1.2. lisenziyalaşdırılan nəzarət subyektləri tərəfindən ödəniş xidmətlərinin göstərilməsini məhdudlaşdırır və ya dayandırır;

63.1.3. ödəniş xidmətlərinin ödəniş agentləri vasitəsilə göstərilməsini dayandırır;

63.1.4. yeni filialların açılmasını qadağan edir və (və ya) mövcud filialın (filialların) fəaliyyətinə xitam verir.

63.2. Mərkəzi Bank operatorun fəaliyyətində bu Qanunun, habelə Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarının tələblərinin pozulması halları və ya pozulmasına səbəb ola biləcək hallar aşkar etdikdə, bu halların xarakterindən asılı olaraq onun barəsində aşağıdakı təshih tədbirlərini ayrılıqda və ya birlikdə tətbiq edir:

63.2.1. aşkar edilmiş pozuntuların və ya pozuntulara səbəb ola biləcək halların aradan qaldırılması barədə icrası məcburi olan göstəriş verir;

63.2.2. ödəniş sisteminə dair qaydalarda dəyişikliklər edilməsini tələb edir;

63.2.3. hesablama agentinin dəyişdirilməsini tələb edir;

63.2.4. ödəniş sisteminin təhlükəsiz və effektiv fəaliyyətinin pozulmasına səbəb olan iştirakçının ödəniş sistemindən kənarlaşdırılmasını tələb edir.

63.3. Bu Qanunun 63.1.1-ci və 63.2.1-ci maddələrinə uyğun olaraq verilən göstərişdə pozuntunun və ya pozuntuya səbəb ola biləcək halların aradan qaldırılması üçün müddət göstərilir.

Maddə 64. Xüsusi tənzimləmə rejimi

64.1. Mərkəzi Bank ödəniş xidmətləri sahəsində innovativ xidmət və məhsulların sınaqdan keçirilməsi üçün xüsusi tənzimləmə rejimini tətbiq edə bilər.

64.2. Ödəniş xidmətləri sahəsində xüsusi tənzimləmə rejiminin tətbiqi "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

Maddə 65. Reyestr

65.1. Mərkəzi Bank nəzarət subyektlərinin və ödəniş agentlərinin ictimaiyyət üçün açıq olan reyestrini tərtib edir. Reyestrə nəzarət subyektlərinin, onların filial və nümayəndəliklərinin adları, hüquqi ünvanı, rəhbər şəxslərinin adları, verilmiş və ləğv edilmiş lisenziyaların qeydiyyat nömrəsi və tarixi, həyata keçirilməsinə lisenziya verilmiş fəaliyyət növü, o cümlədən ödəniş agentlərinin adı, ünvanı, rəhbər şəxsləri (hüquqi şəxs olduqda), həyata keçirilmələrinə icazə verilmiş fəaliyyət növləri, fəaliyyətinə xitam verilmiş nəzarət subyektləri və ödəniş agentləri barədə məlumatlar daxil edilir.

65.2. Nəzarət subyektləri bu Qanuna uyğun olaraq lisenziyanın alınması üçün təqdim edilmiş, habelə reyestrə daxil edilmiş məlumatlarda dəyişiklik baş verdiyi tarixdən 5 (beş) iş günü müddətində Mərkəzi Banka yazılı məlumat verməlidirlər. Məlumatda baş vermiş dəyişiklik qeyd olunmalı və həmin dəyişikliyi təsdiq edən sənədlər təqdim edilməlidir.

Maddə 66. Ödəniş xidməti təchizatçıların operatorların birlikləri və assosiasiyaları

66.1. Ödəniş xidməti təchizatçıları və operatorlar fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi, habelə ümumi mənafeələrinin birgə təmsil edilməsi və müdafiəsi məqsədilə birliklər və assosiasiyalar yarada bilərlər.

66.2. Ödəniş xidməti təchizatçıları və operatorlar rəqabətin məhdudlaşdırılmasına və bazarın inhisarlaşmasına istiqamətlənən sazişlər bağlaya bilməzlər. Birlik və assosiasiyalar öz fəaliyyətini həyata keçirərkən rəqabət qanunvericiliyinin tələblərinə riayət etməlidirlər.

9-cu fəsil

Yekun müddəalar

Maddə 67. Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər qanunda nəzərdə tutulmuş hallarda məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 68. Keçid müddəalar

68.1. Bu Qanun dərc edildiyi gündən 3 (üç) ay sonra qüvvəyə minir.

68.2. Bu Qanun qüvvəyə minənədək ödəniş xidmətlərini göstərən şəxslər bu Qanun qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən 6 (altı) ay müddətində lisenziya almalı və reyestrə daxil edilməli, habelə öz fəaliyyətlərini bu Qanunun tələblərinə uyğunlaşdırılmasını təmin etməlidirlər.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 iyul 2023-cü il

